

POSTANOWIENIE

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

Dnia 7 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

Prezes SN Tadeusz Ereciński (przewodniczący)
SSN Jacek Gudowski (sprawozdawca)
SSN Henryk Pietrkowski
SSN Krzysztof Strzelczyk
SSN Bogumiła Ustjanicz
SSN Tadeusz Wiśniewski
SSN Dariusz Zawistowski

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 grudnia 2010 r.,
przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Piotra Wiśniewskiego,
na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego
przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego
we wniosku z dnia 2 października 2009 r., BSA I-4110-3/09,

"Czy na skutek wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r., sygn. SK 77/06 (OTK-ZU 2008 Nr 3A, poz. 39), w którego sentencji stwierdzono niezgodność z art. 32 ust. 1 i art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przepisu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w części obejmującej słowa: "kończącego postępowanie w sprawie", dopuszczalna stała się skarga do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia niekończącego postępowania w sprawie?"

umarza postępowanie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2008 r., SK 77/06 (OTK-A Zb. Urz. 2008, nr 3, poz. 39) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c., w części obejmującej słowa: „kończącego postępowanie w sprawie” jest niezgodny z Konstytucją.

W związku z powstałymi w wyniku tego wyroku rozbieżnościami w orzecznictwie, a także uwzględniając poważne wątpliwości jurydyczne spowodowane istotną niespójnością tkwiącą w uzasadnieniu wymienionego wyroku, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwrócił się o podjęcie przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego uchwały rozstrzygającej zagadnienie prawne przytoczone na wstępie.

Już w chwili składania tego wniosku toczyły się prace nad zmianą przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zmierzające do usunięcia rozstroju normatywnego spowodowanego wymienionym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. W ich wyniku w dniu 22 lipca 2010 r. uchwalono ustawę o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 155, poz. 1037), która weszła w życie w dniu 25 września 2010 r.

Zgodnie z przepisami tej ustawy, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia przysługuje tylko od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie oraz od postanowień co do istoty sprawy kończących postępowanie, wydanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą (art. 424¹, art. 519², art. 1148¹ § 3, art. 1151¹ § 3 i art. 1215 § 3 k.p.c.). Od innych prawomocnych orzeczeń, w tym postanowień incydentalnych, a także orzeczeń wydanych w postępowaniu egzekucyjnym oraz upadłościowym i naprawczym, skarga nie przysługuje (art. 767⁴ § 3 k.p.c. oraz art. 33 ust. 3 i art. 223¹ ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze, jedn. tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 ze zm.),

a jeżeli przez ich wydanie została wyrządzona szkoda, strona może dochodzić jej wynagrodzenia bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, czyli przed sądem powszechnym, bezpośrednio od Skarbu Państwa, w sprawie o odszkodowanie (art. 424^{1b}). Unormowanie to jest zharmonizowane z art. 417¹ § 2 zdanie pierwsze k.c. w nowym brzmieniu, z którego jednoznacznie obecnie wynika, że jeżeli przepisy odrębne stanowią inaczej – a te właśnie tak stanowią – można dochodzić odszkodowania bez obowiązku uzyskania orzeczenia prejudycjalnego.

W tej sytuacji zagadnienie prawne sformułowane we wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego straciło aktualność. Jest to tym bardziej oczywiste, że w ustawie z dnia 22 lipca 2010 r. nie przewidziano przepisów międzyczasowych, co oznacza – zgodnie z zasadą bezzwłocznego stosowania przepisu procesowego (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, zasady prawnej, z 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53) – iż od chwili wejścia w życie tej ustawy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczeń innych niż wymienionych w art. 424¹ k.p.c. jest niedopuszczalna. Dotyczy to także skarg wniesionych przed dniem wejścia w życie wymienionej ustawy.

Mając na względzie przedstawione okoliczności – uznawszy, że podjęcie oczekiwanej uchwały stało się zbędne – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego cofnął wniosek i wniósł o umorzenie postępowania.

W tym stanie rzeczy, zważywszy również, że Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest wyłącznym dysponentem wniosku przewidzianego w art. 60 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 61 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym).